

STARTPUNT.

Fort Buitensluis
Fortlaan 10
3281 KA Numansdorp

Parkeren kan bij het parkeereiland nabij het fort.

Coördinaten:
51°43'07.7"N 4°26'34.3"E

Pluscode:
PC9V+G4H Numansdorp

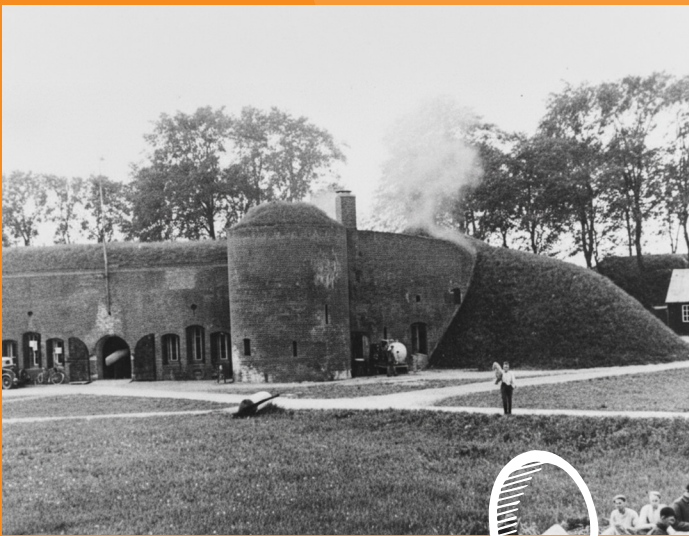
Vanaf het parkeereiland loop je over het nieuw aangelegde fiets/wandelpad naar het fort.

ROUTEBESCHRIJVING.

Dwars door Zuid-Nederland loopt de Zuiderwaterlinie, de oudste, langste en meest gebruikte waterlinie van Nederland. Een ingenieus verdedigingssysteem van vestingsteden, forten, schansen, dijken en sluizen, in de zeventiende eeuw ontworpen door Menno van Coehoorn. De Stelling van Willemstad had honderden jaren lang de taak om de zeearmen die toegang boden tot Holland te verdedigen. Rondom Willemstad liggen vijf forten, een open kring aan het water. Fort Buitensluis is daar

één van. Fort Buitensluis en het omliggende cultuurlandschap vormen samen een ware erfgoedparel. Deze wandeling is een ontdekkingstocht langs natuur, historie en cultuur rondom het fort.

ZUIDER-WATERLINIE

Numansdorp / 7 km

natuurlijk.
HOESCHE WAARD

ZUIDERWATERLINIE

INFO.

Knooppunten

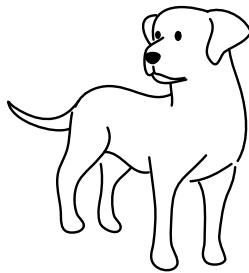
46 45 19 11 13 12 47 46

Ondergrond

Verhard en onverhard

Toegankelijkheid

Honden zijn op een deel van de route niet toegestaan.

LET OP.

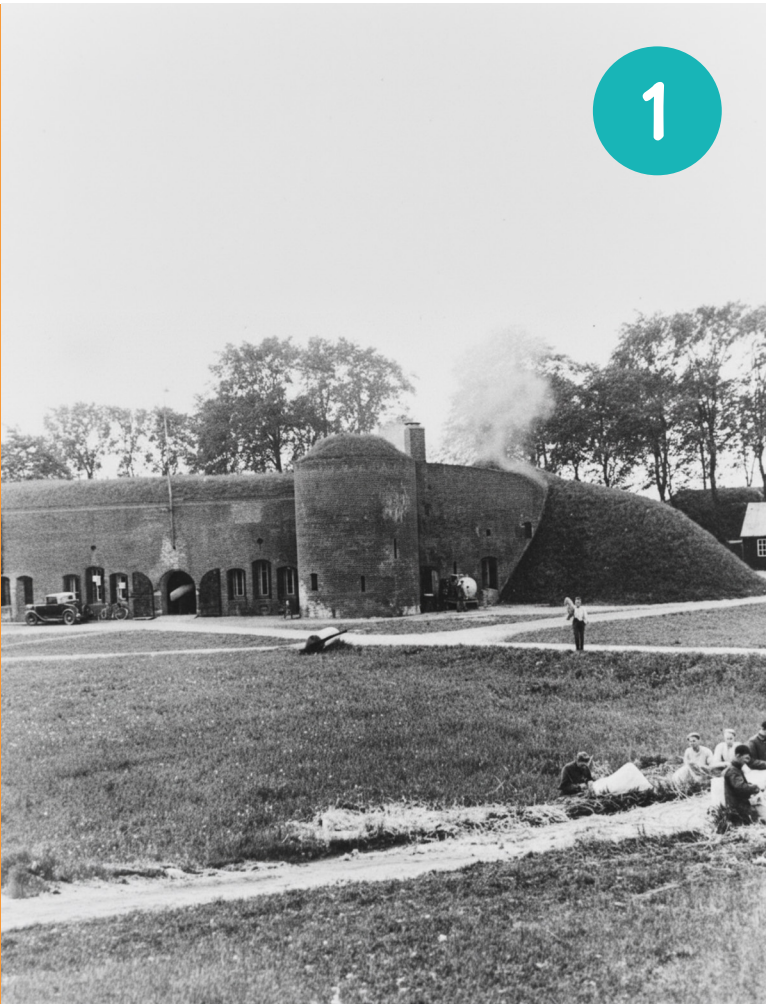
- Je moet de route dus met de klok mee lopen.
- Net na knooppunt 13 ga je via het overstapje links de dijk op en loop je dus op de dijk, op het gras en tussen de schapen.
- Bij knooppunt 12 ga je weer over het hek het verharde pad op.
- Na knooppunt 47 loopt de route over de eilandjes van de landgoederen, via de bruggetjes die er liggen.

Deze paden zijn openbaar, maar zijn in een aantal route-apps zoals route.nl (routiq) niet opgenomen, waardoor deze app de route niet ondersteunt, en je via knooppunt 19 wil sturen. Doe dit niet, je kan gewoon over het gras via de bruggetjes over de nieuwe landgoederen lopen. Apps als Komoot en topogps ondersteunen de route wel.

FORT BUITENSLUIS

FORTLAAN 10, 3281 KA NUMANSDORP

Vanaf eind 18e eeuw stond er aan het Hollandsch Diep een geschutsbatterij om de Fransen tegen te houden. Later maakte de geschutsbatterij plaats voor een echt fort van steen, en werd het onderdeel van de Stelling van het Hollandsch Diep en het Volkerak, ook wel bekend als 'De Stelling van Willemstad'. Toen om Nederland heen de Eerste Wereldoorlog woedde, werd fort Buitensluis versterkt met moderne verdedigingswerken. Fort Buitensluis was tot 2014 militair oefenterrein. Het is nog maar kort open voor publiek.

FORTLAAN - DE VIJF VAN GREUP

FORTLAAN 10, 3281 KA NUMANSDORP

De soldaat rechts op de foto is Arie van Steensel, één van 'De Vijf van Greup'. Greup is een buurtschap in de Hoeksche Waard. Vijf mannen uit Greup werden op 19 september 1941 gefusilleerd door de Duitse bezetter. De vijf mannen werden geëxecuteerd omdat zij hulp hadden geboden aan de bemanning van een Brits vliegtuig dat op 7 augustus 1941 bij Westmaas neerstortte.

natuurlijk.
HOESCHE WAARD

Meer informatie: visithw.nl

3

FORTLAAN – IEPEN

FORTLAAN 10, 3281 KA NUMANSDORP

Tijdens de Eerste Wereldoorlog moesten soldaten vaak naar het dorp lopen, over de Fortlaan. De Fortlaan zag er toen prachtig uit, omdat links en rechts van de laan iepenbomen stonden. De iep heeft een belangrijke rol gespeeld in het landschap van de Hoeksche Waard. Deze bomen werden veelvuldig aangeplant langs wegen en dijken, en droegen bij aan het karakteristieke landschap van de regio. Helaas heeft de iepziekte, een schimmelziekte die de bomen aantast de afgelopen jaren veel schade aangericht. Ook de iepen langs de Fortlaan zijn verdwenen.

AMBACHTSHEEREN

TORENSTEEPOLDERSEKADE 1, 3281 KT NUMANSDORP

In 1492 kreeg Gerard Numan van Keizer Maximiliaan van Oostenrijk 1.100 hectare slikken, gorzen en rietbroeken ten zuidwesten van het Oudeland van Strijen cadeau. Hij mocht het gebied bedijken en kreeg er ook de ambachtsheerlijke rechten over. Tijdens de Tweede Wereldoorlog stond het land onder water en werden machines en gebouwen verwoest. Maar na de Tweede Wereldoorlog ontwikkelde deze 'Ambachtsheerlijkheid van Cromstrijen'

zich tot een van de grootste en modernste landbouwbedrijven in Nederland. Op de plek waar de Ambachtsheerenlaan overgaat in de Torensteepoldersekaide stond tot 2020 het trekkerstation, waar het groot materiaal, waaronder de tractoren stonden opgeslagen.

4

5

HISTORISCHE AARDAPPELBEWAAARPLAATS

SCHURINGSE HAVENKADE WESTZIJDE 18, 3281 KL NUMANSDORP

Na de Tweede Wereldoorlog begon de wederopbouw van de verwoestingen die tijdens de bezetting waren aangericht. Niet alleen van gebouwen en woningen, maar ook van de landbouw. Het voedseltekort was nijpend en moest zo snel mogelijk opgeheven worden. Ten behoeve van het donker, koel, droog en vorstvrij opslaan van de aardappeloogst van de

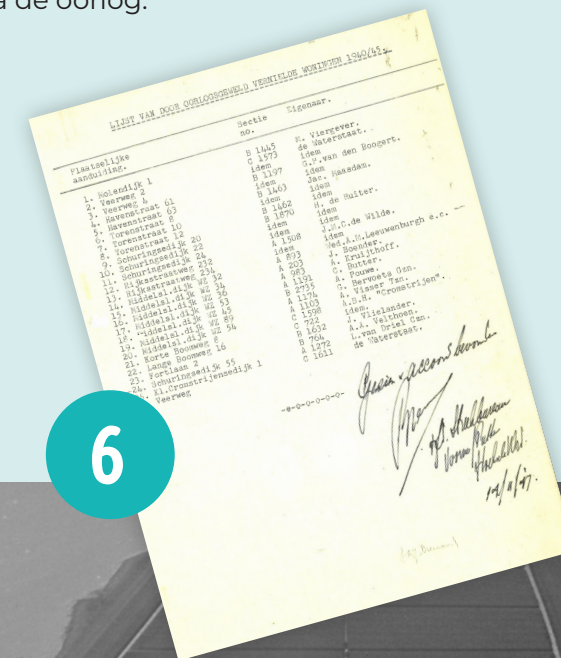
Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen werd in 1947 deze aardappelbewaarplaats gebouwd. Deze aardappelbewaarplaats is typerend voor de wederopbouwarchitectuur, zowel door toepassing van geprefabriceerde bouwelementen als de grootschalige toepassing van beton. Hier werden na de oogst de aardappels opgeslagen, totdat deze verhandeld werden.

LANGE BOOMWEG – OORLOGSGEWELD

LANGE BOOMWEG, NUMANSDORP

Coördinaten: 51°43'19.7"N 4°28'41.3"E
Pluscode: PFCH+V72 Numansdorp

De Tweede Wereldoorlog zorgde ook voor schade aan huizen in Numansdorp. De huizen werden beschadigd door oorlogsgeweld en door inundatie. Bij inundatie zetten de Duitsers de sluisen open en de gemalen stil, zodat het gebied onder water liep. Aan de Korte en de Lange Boomweg raakten twee woningen van de Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen beschadigd. De woningen stonden vermeld op de officiële oorlogsschadelijst, die diende als basis voor herstel en schadevergoeding na de oorlog.

6

SCHURINGSE HAVEN - DIJKDOORBRAAK

LANGE BOOMWEG, NUMANSDORP

Coördinaten: 51°43'10.7"N 4°28'33.2"E
Pluscode: PF9G+V92 Numansdorp

Na de Tweede Wereldoorlog was er sprake van achterstallig onderhoud aan veel dijken in Nederland. Dit achterstallige onderhoud heeft bijgedragen aan de kwetsbaarheid van de dijken tijdens de Watersnoodramp van 1 februari 1953. Op die dag, rond 5 uur in de ochtend, brak nabij de Schuringse Havenkaide 1.200 meter dijk van het Hollands Diep door. Een zee van water kwam razendsnel de polder in denderen. Vier meter hoog, alles verwoestend. Een onvoorstelbare plas water. Buurtschap Schuring werd zwaar getroffen. Bijna alle woningen aan de Korte en Lange Boomweg spoelden weg en 56 mensen verdronken.

7

OOSTERSE BEKADE GORZEN - RINKELPIT

AMBACHTSHEERENLAAN, 3281 HA NUMANSDORP

Coördinaten: 51°43'44.2"N 4°25'02.3"E
Pluscode: PF96+W7 Numansdorp

Er gaat een verhaal rond dat tijdens de Tweede Wereldoorlog een groep soldaten een kist met waardevolle voorwerpen verstopte in de Rinkelpit. De Rinkelpit is een 'eindeloos diepe put' die in de vorige eeuw gedempt werd, maar later opnieuw is gegraven. Hoewel er nooit bewijs is gevonden, blijven lokale kinderen en avonturiers tot op de dag van vandaag zoeken naar de vermeende schat. Het 60 hectare grote gebied rondom de Rinkelpit is in 2009 en 2010 ingericht als natuur- en recreatiegebied: de Oosterse Bekade Gorzen.

8

NUMANSGORS - BOMKRATERS

NUMANSGORS 203, 3281 HA NUMANSDORP

De wijk Numansgors ligt op buitendijkse gronden, die in de Tweede Wereldoorlog getroffen zijn tijdens bombardementen en artilleriebeschietingen. Dit blijkt uit meerdere meldingen en uit historische luchtfoto's waarop bomkraters te zien zijn. Numansgors was oorspronkelijk een vakantiepark met 200 recreatiewoningen. De woningen op het Numansgors zijn eind jaren zeventig van de vorige eeuw ontworpen in opdracht van het toenmalige 'Sporthuis Centrum'. In 2013 is op het Numansgors permanente bewoning toegestaan. Hiermee is het officieel een wijk van Numansdorp geworden.

9

HET GAT VAN DE MAJOOR

NUMANSDORP

Voor de aanleg van het aarden fort was grond nodig, heel veel grond. Dat is binnendijs uit de Torensteepolder gehaald. Hierdoor ontstond een diepe kuil. Deze gigantische kleiput ten noorden van het fort werd 'uitgegraven gronden' genoemd. Een dijkdoorbraak aan het begin van de vorige eeuw (1912), zorgde ervoor dat het gat volstroomde met water. Zo vormde zich een meer dat 'Het Gat van de Majoor' is gaan heten. Het Gat van de Majoor is een paradijs voor watervogels.

10

